

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Голова Приймальної комісії
ДВНЗ «Університет банківської справи»**

**_____ Т.С.Смовженко
29 березня 2016 року**

ПРОГРАМА

**фахового тестування
для конкурсного відбору вступників
до ДВНЗ «Університет банківської справи»
для здобуття освітнього ступеня «магістр»
за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»
на денну та заочну форми навчання**

Київ 2016

Укладачі:

Дмитренко І.М., д.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту Інституту банківських технологій та бізнесу ДВНЗ «Університет банківської справи»;

Підвисоцька Л.Я., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту Інституту банківських технологій та бізнесу ДВНЗ «Університет банківської справи»;

Сулима М.О., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту Інституту банківських технологій та бізнесу ДВНЗ «Університет банківської справи»

Рецензент:

Костирко Р. О., д.е.н., проф., директор Інституту банківських технологій та бізнесу ДВНЗ «Університет банківської справи»

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри обліку і аудиту Інституту банківських технологій та бізнесу ДВНЗ «Університет банківської справи» 03 березня 2016 року (протокол № 9).

Розглянуто та ухвалено на засіданні навчально-методичної ради ДВНЗ «Університет банківської справи» 22 березня 2016 року (протокол № 6).

Розглянуто та ухвалено на засіданні Приймальної комісії ДВНЗ «Університет банківської справи» 29 березня 2016 року (протокол № 6).

ВСТУП

Програма фахового тестування для конкурсного відбору вступників до ДВНЗ «Університет банківської справи» (далі - Університет) для здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» побудована за синтетичним міжпредметним принципом і складається з окремих розділів, кожен з яких інтегрує матеріал певного функціонального спрямування.

Метою програми фахового тестування для конкурсного відбору вступників до Університету для здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» є виявлення рівня засвоєних знань та вмінь, визначених галузевими стандартами вищої освіти для фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», що навчалися за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» (галузь знань 0305 «Економіка і підприємництво»).

Програма охоплює теоретичні і прикладні питання, що в рамках освітньо-професійної програми підготовки бакалавра визначають наявність у випускника здібностей виконувати функції, визначені освітньо-кваліфікаційною характеристикою бакалавра.

Програма фахового тестування для конкурсного відбору вступників до Університету для здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» охоплює питання з таких нормативних фахових дисциплін:

1. Бухгалтерський облік.
2. Фінансовий облік (Фінансовий облік I та Фінансовий облік II).
3. Звітність підприємств.
4. Аналіз господарської діяльності.
5. Аудит.

1. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Тема 1. Господарський облік, його сутність та характеристика

Зміст та визначення господарського обліку. Загальна характеристика господарського обліку, його місце в управлінні економічним суб'єктом. Облікові системи в процесі формування господарського обліку. Види господарського обліку і їх характеристика. Оперативний облік, мета й завдання. Статистичний облік та його показники. Бухгалтерський облік, його відмінності та переваги над оперативним та статистичним обліком. Завдання, об'єкти обліку, способи одержання та обробки інформації. Інтеграційні процеси обліку. Вимірники господарського обліку. Призначення натуральних, трудових та грошових вимірників. Оцінка як засіб вираження об'єктів господарського обліку. Основні вимоги до оцінки.

Література: 2, 5, 12, 14

Тема 2. Сутність і принципи бухгалтерського обліку

Визначення бухгалтерського обліку як основи інформаційного забезпечення управління. Мета та головні задачі бухгалтерського обліку. Вимоги, що до нього ставляться. Поняття принципу бухгалтерського обліку. Принципи бухгалтерського обліку відповідно до Закону України № 996-XIV від 16.07.99 р. "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні". Завдання та функції бухгалтерського обліку. Користувачі бухгалтерської інформації, їх класифікація. Внутрішні та зовнішні користувачі бухгалтерської інформації, їх склад. Поняття контрагентів підприємства.

Література: 2, 6, 8, 10, 12, 14

Тема 3. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Предмет бухгалтерського обліку, його суб'єкт і об'єкт. Головні об'єкти бухгалтерського обліку: господарські засоби; джерела утворення майна; господарські процеси. Визначення майна підприємства. Класифікація майна за складом та функціональною роллю в процесі виробництва, за цільовим призначенням. Джерела утворення фінансових ресурсів. Структура власного капіталу; позикових джерел; зобов'язань підприємства. Сутність та загальна характеристика методу бухгалтерського обліку. Елементи методу бухгалтерського обліку: рахунки та подвійний запис; оцінка та калькуляція; документація та інвентаризація; балансове узагальнення та звітність. Взаємозв'язок між предметом і методом бухгалтерського обліку.

Література: 1, 2, 12, 13, 14

Тема 4. Основи організації облікової діяльності

Регулювання обліку в Україні на підставі нормативно-законодавчих документів. Формування облікової політики підприємства. Організаційні форми побудови бухгалтерського обліку відповідно до Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”. Керівництво бухгалтерським обліком. Стандартизація бухгалтерського обліку. Міжнародні та національні стандарти бухгалтерського обліку. Зміст та призначення стандартів бухгалтерського обліку. Функції бухгалтерії на підприємстві. Склад підрозділів бухгалтерії. Коло обов’язків бухгалтерії, положення про бухгалтерську службу. Міжнародні нормативи бухгалтерської освіти.

Література: 1, 3, 4, 6, 7, 11,13

Тема 5. Бухгалтерський баланс

Бухгалтерський баланс як елемент методу бухгалтерського обліку, його зміст і побудова. Актив і пасив як основа складання балансу. Основне балансове рівняння. Інші форми балансового зв’язку. Визначення активів, власного капіталу та зобов’язань підприємства. Класифікація бухгалтерських балансів в розрізі ознак. Поняття сальдового, оборотного та результативного балансу. Баланс-брутто та баланс-нетто. Індивідуальний, зведений та консолідований баланси. Вступний, поточний та ліквідаційний баланси. Групування статей балансу. Вимоги національних стандартів бухгалтерського обліку до визначення статей балансу. Типи господарських операцій. Вплив господарських операцій на зміни в балансі. Схема визначення окремих типів господарських операцій. Баланс як джерело економічної інформації про кількісні та якісні параметри господарської діяльності. Порядок читання та аналізу балансу.

Література: 1, 2, 6, 7, 8, 10, 13

Тема 6. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Побудова бухгалтерських рахунків. Активні і пасивні рахунки, особливості їх призначення. Обороти і сальдо. Загальна схема побудови активного та пасивного рахунків. Правило визначення кінцевого сальдо. Техніка запису господарських операцій на рахунках обліку.

Синтетичні та аналітичні рахунки. Поняття синтетичного та аналітичного обліку. Узагальнення даних обліку: оборотні відомості за синтетичними і аналітичними рахунками. Забезпечення взаємозв’язку синтетичного та аналітичного обліку.

Класифікація рахунків по відношенню до балансу. Балансові та позабалансові рахунки. Класифікація рахунків за економічним змістом. Рахунки господарських засобів та господарських процесів. Класифікація рахунків за призначенням та побудовою. Характеристика основних, регулюючих, операційних, фінансово-результативних та бюджетно-розподільчих рахунків.

План рахунків бухгалтерського обліку у відповідності з наказом МФУ № 291 від 30.11.99 “Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій”. Загальна характеристика Плану рахунків. Побудова плану рахунків, система кодування. Зміст та призначення класів рахунків бухгалтерського обліку.

Метод подвійного запису: сутність, мета та контрольне значення. Визначення кореспонденції рахунків та бухгалтерської проведення.

Література: 1, 2, 5, 9, 12, 14

Тема 7. Документування господарських операцій.

Первинне спостереження в обліку, його основна мета та об’єкти спостереження. Документальне відображення первинного спостереження. Первісний документ як спосіб первинного спостереження. Вимоги до змісту і оформлення первинних документів. Функції бухгалтерських документів. Обов’язкові реквізити документів. Порядок прийняття, перевірки та обробки документів.

Класифікація бухгалтерських документів за ознаками: за призначенням; за порядком складання; за способом відображення операцій; за місцем складання; за способом використання.

Порядок зберігання первинних документів. Організація документообігу. Складання графіку документообігу.

Документування в умовах комп’ютеризації обліку.

Поточні та постійні архіви для зберігання документів. Терміни зберігання документів у постійному архіві.

Література: 1, 2, 5, 12, 14

Тема 8. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку

Мета і задачі інвентаризації. Обов’язковість проведення інвентаризації. Об’єкти і суб’єкти інвентаризації. Функції інвентаризаційної комісії. Класифікація інвентаризацій. Принципи та методика проведення інвентаризації. Структура інвентаризаційного процесу.

Документальне оформлення результатів інвентаризації. Інвентаризаційний опис, порівняльна відомість.

Помилки в бухгалтерських записах та способи їх виправлення. Спосіб коректури, умови його застосування. Спосіб додаткового запису та випадки його застосування. Спосіб сторно, методика виконання сторнованих записів.

Література: 1, 3, 4, 11, 13, 14

Тема 9. Облік господарських процесів

Сутність процесу постачання. Основні завдання обліку придбання матеріальних цінностей. Модель бухгалтерського обліку процесу постачання. Рахунки обліку операцій з придбання матеріальних цінностей. Основні документи, якими оформлюють процес придбання матеріальних ресурсів.

Облік процесу виробництва. Мета бухгалтерського обліку процесу виробництва. Визначення витрат виробництва. Рахунки синтетичного обліку процесу виробництва. Основні первинні документи при відображенні витрат. Склад виробничої собівартості.

Сутність процесу реалізації. Облікові завдання процесу реалізації продукції, робіт і послуг. Система рахунків обліку процесу реалізації.

Література: 1, 3, 4, 5, 11, 13

Тема 10. Основи бухгалтерської звітності

Загальна характеристика та призначення бухгалтерської звітності. Форми фінансової звітності та їх класифікація. Порядок подання фінансової звітності.

Аналітичні можливості бухгалтерського балансу. Зміст та призначення Звіту про фінансові результати. Зміст та призначення Звіту про рух грошових коштів. Зміст та призначення Звіту про власний капітал.

Література: 1, 6, 7, 8, 10, 13

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бухгалтерський облік в Україні: Навч. посібник/ Хом'як Р.Л., Лемішовський В.І., Воськало В.І., Мохняк В.С. – Львів: Бухгалтерський центр “Ажур”, 2010. – 440 с.
2. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: підручник / За ред. М.В. Кужельного. - 6 – те вид. – К.: А.С.К., 2007. – 266 с.
3. Гура Н.О. Облік видів економічної діяльності: [підручник] / Н.О. Гура – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 392 с.
4. Загородній А.Г. та ін. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: Навчальний посібник / А.Г. Загородній, І.Й. Яремко, Л.М. Пилипенко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 216 с.
5. Загородній А.Г. та ін. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики: Підручник / А.Г. Загородній, Г.О. Партин, Л.М. Пилипенко, Т.І. Партин. – Третє видання, доопрацьоване і доповнене. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. – 340 с.
6. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р. № 996 – XIV <http://www.minfin.gov.ua>
7. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік: підручник / О.В. Лишиленко. – 3 – є вид., перероб. і доп. - К. : ЦНЛ, 2009. – 670 с.
8. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Мінфін]: // <http://www.minfin.gov.ua>
9. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Мінфін]: Наказ від 30.11.1999 № 291.// <http://www.minfin.gov.ua>
10. Національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Мінфін]: // <http://www.minfin.gov.ua>
11. Сахарцева І.І. Бухгалтерський облік: навчальний посібник з виконання практичних завдань / за ред. І.І. Сахарцевої. – К.: Кондор, 2010. – 554 с.
12. Теорія бухгалтерського обліку: навчальний посібник / В.О. Ждан, Є.Б. Хаустова, І.Б. Колос, О.С. Бондаренко. - К.: Центр навчальної літератури, 2011. – 384 с.
13. Ткаченко Н. М.· Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 6-те вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 982 с.
14. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: [підручник] / В.Г. Швець. – 3-ге вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2008. – 535 с.

2. ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК **(Фінансовий облік I та Фінансовий облік II)**

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку

Фінансовий облік, його суть. Регулювання фінансового обліку в Україні. Організація обліку за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку. Зміст та призначення стандартів бухгалтерського обліку.

Основні фактори та складові облікової політики. Наказ про облікову політику підприємства.

Література: 2, 7, 8, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 22, 26, 28

Тема 2. Фінансовий облік касових операцій та операцій на поточному рахунку

Порядок ведення касових операцій і ведення касової книги. Прибуткові та видаткові касові ордери. Порядок отримання і здачі грошових коштів у банк. Ліміт каси. Загальна схема бухгалтерського обліку касових операцій.

Операції з готівкою. Контроль за дотриманням готівкового обороту. Бухгалтерський облік операцій по касі.

Безготівкова форма розрахунків. Порядок відкриття поточного рахунку фірми. Документи, необхідні для відкриття поточного рахунку. Розрахункове обслуговування господарюючого суб'єкта.

Облік розрахунків платіжними дорученнями, платіжними вимогами-дорученнями, чеками, акредитивами.

Облік операцій по поточному рахунку. Реєстрація платіжних доручень і банківських виписок.

Література: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 12, 16, 17, 24

Тема 3. Облік фінансових інвестицій

Економічний зміст, класифікація та оцінка короткострокових фінансових інвестицій. Синтетичний та аналітичний облік поточних фінансових інвестицій. Облік еквівалентів грошових коштів. Облік інших поточних фінансових інвестицій.

Поняття, характеристика, оцінка, завдання обліку довгострокових фінансових і капітальних інвестицій. Синтетичний і аналітичний облік довгострокових фінансових інвестицій.

Література: 2, 3, 4, 6, 8, 10, 11, 16, 17, 18, 19, 24, 25, 28, 30

Тема 4.Фінансовий облік розрахунків з підзвітними особами

Умови видачі підзвітних сум. Звітність про використання підзвітних сум. Синтетичний та аналітичний облік підзвітних сум.

Умови відшкодування витрат на відрядження. Перелік витрат, які підприємство відшкодовує працівнику. Норми добових витрат в межах України та за кордон.

Контроль за дотриманням порядку видачі готівки під звіт та за її використанням. Передбачені штрафні санкції.

Література: 2, 3, 4, 6, 10, 11, 12, 16, 17, 22, 24, 25, 28, 30

Тема 5.Фінансовий облік основних засобів та інших матеріальних необоротних активів

Визначення основних понять, класифікація і види оцінок основних засобів. Шляхи та облік надходження основних засобів. Отримання основних засобів від інших юридичних або фізичних осіб. Створення основних засобів власними силами. Синтетичний та аналітичний облік основних засобів.

Порядок нарахування амортизації основних засобів. Методи нарахування амортизації в бухгалтерському обліку.

Облік витрат по утриманню основних засобів. Форми реалізації основних засобів. Облік списання, реалізації та іншого вибуття основних засобів.

Порядок зміни оцінки основних засобів і відображення її результатів в обліку і звітності. Бухгалтерський облік дооцінки вартості основних засобів.

Облік оренди основних засобів, в тому числі довгострокової, у орендаря і орендодавця. Орендна плата.

Особливості відображення в обліку інших матеріальних необоротних активів.

Література: 2, 3, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 16, 17, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30

Тема 6.Фінансовий облік нематеріальних активів

Визначення, класифікація, оцінка нематеріальних активів. Нематеріальний актив як предмет обліку. Облік надходження і створення нематеріальних активів власними силами.

Порядок нарахування і обліку амортизації нематеріальних активів в бухгалтерському обліку.

Облік списання, реалізації і іншого вибуття нематеріальних активів. Переоцінка нематеріальних активів.

Література: 2, 3, 4, 6, 8, 10, 12, 16, 17, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30

Тема 7. Фінансовий облік виробничих запасів та малоцінних швидкозношуваних предметів

Нормативна база організації обліку запасів. Документальне оформлення руху запасів. Поняття, класифікація, оцінка виробничих запасів - матеріалів, палива, запчастин.

Облік надходження виробничих запасів. Оприбуткування виробничих запасів по рахункам постачальників, від підзвітних осіб, отриманих від засновника або приватної особи, від дочірніх підприємств. Накладні (заготівельно-складські) витрати і порядок їх розподілу. Кількісно-сумовий облік запасів.

Облік списання виробничих запасів на витрати виробництва.

Списання витрат і нестач. Списання матеріалів на іншу реалізацію.

Безкоштовна передача матеріальних цінностей.

Поняття, класифікація, особливості обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів. Методи нарахування амортизації по малоцінним швидкозношуваним предметам. Групування малоцінних і швидкозношуваних предметів по терміну використання у складі запасів і у складі необоротних активів.

Література: 2, 3, 4, 6, 8, 10, 12, 16, 17, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30

Тема 8. Фінансовий облік розрахунків з оплати праці

Система оплати праці. Фонд оплати праці і фонд споживання.

Склад витрат на оплату праці, що включаються до собівартості продукції, робіт, послуг.

Облік розрахунків з робітниками по оплаті праці і з депонентами. Відображення в бухгалтерському обліку податків на заробітну плату і із зарплати.

Податок на доходи фізичних осіб. Види доходу, ставки податку. Використання «натурального коефіцієнту». Порядок надання податкової соціальної пільги.

Облік розрахунків по відшкодуванню матеріального збитку.

Облік операцій, пов'язаних з нарахуванням і виплатою відпускних.

Література: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 12, 16, 17, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30

Тема 9. Фінансовий облік розрахунків з постачальниками і підрядниками

Сутність постачання. Призначення обліку розрахунків з постачальниками. Документальне оформлення операцій з постачання. Синтетичний і аналітичний облік розрахунків з постачальниками і підрядниками, в тому числі з

використанням виданих векселів. Залік взаємних вимог, отримані аванси, видані аванси.

Нестачі при отриманні товарно-матеріальних цінностей та їх облік. Облік розрахунків по претензіям і відшкодуванню матеріальних збитків.

Поняття кредиторської заборгованості. Строки розрахунків по заборгованості.

Література: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 12, 16, 17, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30

Тема 10. Фінансовий облік розрахунків з покупцями і замовниками

Сутність реалізації. Документальне оформлення операцій з реалізації товарів і послуг. Синтетичний і аналітичний облік розрахунків з покупцями і замовниками. Векселі отримані.

Поняття дебіторської заборгованості та її відображення в балансі. Строки розрахунків по заборгованості. Формування резерву сумнівних боргів.

Оцінка дебіторської заборгованості і її вплив на фінансовий результат.

Література: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 12, 16, 17, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30

Тема 11. Фінансовий облік операцій в іноземних валютах

Формування статутного капіталу підприємства з іноземними інвестиціями. Бухгалтерський облік курсових різниць. Монетарні і немонетарні статті балансу.

Реалізація продукції на експорт та її відображення в бухгалтерському обліку і звітності. Придбання імпортованих товарів та їх відображення в бухгалтерському обліку і звітності. Облік купівлі і продажу валюти підприємством. Облік службових закордонних відряджень.

Література: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 12, 16, 25, 27, 28, 30

Тема 12. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства

Сутність доходу і витрат, їх визнання і оцінка. Облік формування доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Економічний зміст реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Первинна документація з реалізації продукції. Синтетичний і аналітичний облік реалізації продукції, товарів, робіт та послуг.

Облік формування доходу і витрат іншої операційної діяльності.

Облік формування доходу і витрат фінансової та іншої звичайної діяльності.

Поняття фінансових результатів та порядок їх формування. Облік формування фінансових результатів

Література: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 12, 16, 17, 20, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30

Тема 13. Облік формування і змін власного капіталу

Економічний зміст, функції та нормативно-правові аспекти власного капіталу. Джерела утворення і складові власного капіталу. Порядок формування статутного капіталу. Облік збільшення і зменшення статутного капіталу.

Порядок нарахування та облік дивідендів засновникам.

Облік резервного капіталу. Облік вилученого капіталу. Облік неоплаченого капіталу. Облік нерозподілених прибутків(непокритих збитків).

Звітність про власний капітал.

Фінансовий облік процесу ліквідації товариства.

Література: 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28

Тема 14. Фінансовий облік податкових зобов'язань

Податковий кодекс України. Облік доходів. Облік витрат. Порядок списання вартості товарно-матеріальних цінностей на витрати.

Облік розрахунків з податку на прибуток. Порядок заповнення Декларації про прибуток підприємства.

Порядок і строки виникнення податкового кредиту і податкових зобов'язань. Облік розрахунків з податку на додану вартість. Порядок заповнення податкової накладної, реєстру обліку придбання товарів, реєстру обліку продажу товарів. Заповнення Декларації з податку на додатну вартість.

Література: 1, 2, 3, 5, 8, 10, 11, 15, 16, 17, 21, 22, 25, 26, 28, 29

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бабіч В.В. Фінансовий облік-2 (Облік зобов'язань, капіталу. Звітність): Навч. посібник – К. : КНЕУ, 2010.
2. Бухгалтерський облік в Україні: Навч. посібник/ Хом'як Р.Л., Лемішовський В.І., Воськало В.І., Мохняк В.С. – Львів: Бухгалтерський центр “Ажур”, 2010. – 440 с.
3. Верхоглядова Н. І., Шило В. П., Ільїна С. Б., Кисла В. І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика навчально-практичний посібник. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ «Центр учбової літератури» 2010.
4. Гавриловська Л.М., Ларіонова А.С. Фінансовий облік-1: Навч.-метод посіб. для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2006.
5. Гавриловська Л.М., Головка Т.В., Ларіонова А.С. Фінансовий облік-2: Навч.-метод посіб. для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2008.
6. Головка Т.В. Фінансовий облік-1. Підручник. – К.:КНЕУ, 2008.
7. Гура Н.О. Облік видів економічної діяльності: [підручник] / Н.О. Гура – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 392 с.
8. Добровський В.М., Свідерський Є.І., Бондар М.І. та інші. Бухгалтерський фінансовий облік в Україні: Навч. посібник. – К.: А.С.К., 2009.
9. Дроб'язко С.І. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу [Текст] : навчальний посібник / С. І. Дроб'язко, Т. М. Козир, С. Б. Холод ; ред. П. Й. Атамас. - К. : Центр учбової літератури, 2012. - 416 с.
10. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами : навч. посіб. – К. : ЦУЛ, 2012. – 368 с
11. Загородній А.Г. та ін. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: Навчальний посібник / А.Г. Загородній, І.Й. Яремко, Л.М. Пилипенко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 216 с.
12. Загородній А.Г. та ін. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики: Підручник / А.Г. Загородній, Г.О. Партин, Л.М. Пилипенко, Т.І. Партин. – Третє видання, доопрацьоване і доповнене. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. – 340 с.
13. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р. № 996 – XIV <http://www.minfin.gov.ua>
14. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. №291.

15. Крупельницька І.Г. Звітність підприємств: навчальний посібник – К. : ЦУЛ, 2012 – 232 с.
16. Лишилєнко, А. В. Бухгалтерський учет [Текст]: учебник / А. В. Лишилєнко. – 3-є передєл. и доплн. – К. : ЦУЛ, 2011. – 736 с.
17. Ловінська Л.Г., Свірко С.В., Єфимєнко Т.І., Канцуров О.О. Фінансовий облїк у державному секторі: міжнародний підхід. Навч. посібник. Ч.1.- К.: Аграрна наука, 2009.
18. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Мінфін]: // <http://www.minfin.gov.ua>
19. Національні Положення (стандарти) бухгалтерського облїку [Мінфін]: // <http://www.minfin.gov.ua>
20. Організація бухгалтерського облїку [Текст] : навчальний посібник / Ю. Д. Чацкіс [та ін.] ; Мін-во освіти і науки України, Донецький нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Ін-т облїку і фінансів, Каф-ра бух. облїку. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 564 с.
21. План рахунків бухгалтерського облїку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Мінфін]: Наказ від 30.11.1999 № 291.// <http://www.minfin.gov.ua>
22. Податковий Кодекс України від 02.12.2010р. №2755.
23. Практикум з фінансового та управлінського облїку за національними стандартами: навч. посібник / М. Ф. Огійчук, Л. Г. Панченко, Л. О. Сколотій, Т. П. Шев'якова / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. – 2-ге вид., перероб. і доп. –К.: Алерта, 2013. – 608 с.
24. Сахарцева І.І. Бухгалтерський облїк: навчальний посібник з виконання практичних завдань / за ред. І.І. Сахарцевої. – К.: Кондор, 2010. – 554 с.
25. Скірпан О.П., Палюх О.С. Фінансовий облїк: Навч. посіб. – Тернопіль: ТНЕУ, 2008.
26. Сук Л.К. Організація бухгалтерського облїку: Підручник. – К.: Каравела, 2011. – 624с.
27. Сук Л.К. Фінансовий облїк: навч. посіб. — 2-ге вид., перероб. і доп. / Сук Л.К., Сук П.Л. — К., 2012. — 647 с.
28. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облїк, оподаткування і звітність: Підручник. – 6-те вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 982 с.
29. Фінансовий облїк 2 : навч. посіб. / [Н.М. Ткаченко, О.В. Борович, І.Л. Цюцяк, А.Л. Цюцяк]; за заг. ред. Н.М. Ткаченко. – К.: Алерта, 2014. – 456 с.
30. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облїк [Текст] : навч. посіб. / Є. Ю. Шара, О. М. Андрієнко, Л. І. Жидаєва. – К.: ЦУЛ, 2011. – 424 с.

3. ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

Тема 1. Основи побудови і загальні вимоги до звітності підприємств

Мета і завдання звітності. Класифікація звітності. Склад і структура звітності: фінансова, податкова, статистична та спеціальна. Управлінська звітність. Користувачі звітності підприємства та їх інтереси.

Поняття фінансової звітності та її види. Вимоги національних та міжнародних стандартів до складу та елементів фінансової звітності. Якісні характеристики фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності. Загальні положення щодо порядку заповнення звітних форм. Порядок подання та оприлюднення звітності підприємств. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Література: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 18

Тема 2. Баланс (Звіт про фінансовий стан) підприємства

Принципи побудови та структурування балансу. Аналітичні можливості балансу. Побудова і зміст чинної форми балансу. Визнання статей балансу. Характеристика розділів і статей балансу.

Загальні принципи оцінювання статей балансу. Особливості оцінювання та відображення в балансі необоротних і оборотних активів, власного капіталу, довгострокових і поточних зобов'язань. Підготовка облікових даних для складання балансу, методика і техніка заповнення балансу. Примітки до балансу.

Література: 2, 3, 5, 9, 11, 12, 18

Тема 3. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Структура і зміст звіту. Принципи визнання доходів і витрат. Класифікація доходів і витрат у звіті про фінансові результати. Джерела даних для складання звіту. Визначення показника чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) залежно від виду діяльності. Визначення собівартості реалізованої продукції та узгодження знайдених показників з даними відповідних декларацій і розрахунків. Розрахунок валового прибутку (збитку). Визначення фінансових результатів від операційної та звичайної діяльності. Поняття про надзвичайні доходи і витрати. Визначення чистого прибутку (збитку) підприємства. Склад і структура елементів операційних витрат. Показники прибутковості акцій і порядок їх розрахунку. Розкриття інформації про інші доходи і витрати у примітках до форми №2.

Література: 2, 3, 5, 9, 11, 12, 18

Тема 4. Звіт про рух грошових коштів

Призначення, структура і зміст звіту про рух грошових коштів. Джерела інформації для складання звіту. Методи складання звіту (прямий і непрямий). Порядок визначення даних про рух грошових коштів у результаті операційної діяльності в разі застосування прямого і непрямого методів.

Порядок визначення даних про рух грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності.

Порядок визначення грошових коштів у результаті фінансової діяльності. Розрахунок зміни обсягу грошових коштів за звітний період. Узгодження показників звіту з балансом. Розкриття інформації про рух грошових коштів у примітках до фінансової звітності.

Література: 2, 3, 5, 9, 11, 12, 18

Тема 5. Звіт про власний капітал

Складники власного капіталу. Зміст статей звіту про власний капітал. Порядок складання звіту про власний капітал. Особливості формування звітних даних про зміни статутного, додаткового, резервного, неоплачуваного та вилученого капіталу. Розкриття інформації про зміни у власному капіталі у примітках до бухгалтерських звітів.

Література: 2, 3, 5, 9, 11, 12, 18

Тема 6. Примітки до річного фінансового звіту

Зміст і структура приміток до річної фінансової звітності.

Особливості визнання та відображення операцій із забалансових рахунків.

Загальні положення П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах». Виправлення помилок і зміни в облікових оцінках. Зміни в обліковій політиці. Події після дати балансу.

Розкриття інформації у примітках до фінансових звітів. Розшифрування статей балансу й звіту про фінансові результати у примітках до річної фінансової звітності.

Література: 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20

Тема 7. Зведена і консолідована фінансова звітність

Поняття зведеної та консолідованої звітності. Загальні положення П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств». Порядок відображення в обліку і звітності придбання інших підприємств, гудвілу, який виник при придбанні, злит-

тя підприємств, а також розкриття інформації про об'єднання підприємств. Операцій щодо об'єднання підприємств, які перебувають під спільним контролем, і до обліку часток у спільних підприємствах. Розкриття інформації щодо злиття, об'єднання підприємств. Визначення справедливої вартості придбаних ідентифікованих активів і зобов'язань.

Загальні положення НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність», застосовуються групою підприємств, організацій та інших юридичних осіб (далі - група підприємств), яка складається з материнського (холдингового) підприємства та дочірніх підприємств.

Порядок складання консолідованої фінансової звітності та загальні вимоги до розкриття інформації щодо складання консолідованої фінансової звітності. Поняття внутрішньогрупових операцій, внутрішньогрупового сальдо та нереалізовані прибутки та збитки від внутрішньогрупових операцій тощо.

Література: 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 18

Тема 8. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва

Загальні положення П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» та його застосовуються суб'єктами малого підприємництва, які визнані такими відповідно до чинного законодавства, і представництвами іноземних суб'єктів господарської діяльності.

Зміст і форма Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва у складі Балансу (форма №1-м) і Звіту про фінансові результати (форма №2-м) та порядок заповнення його статей.

Література: 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 18, 20

Тема 9. Податкова звітність підприємств

Зміст і склад податкової звітності підприємства.

Декларація про прибуток підприємства. Структура, зміст, порядок подання. Особливості складання декларації з податку на прибуток

Податкова Декларація про податок на додану вартість: структура, зміст, порядок подання. Особливості складання декларації з податку на додану вартість

Література: 3, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20

Тема 10. Статистична звітність підприємств

Статистична звітність, її сутність, призначення та користувачі. Використання даних бухгалтерського обліку для складання статистичної звітності.

Склад статистичної звітності. Методика заповнення основних форм статистичної звітності.

Література: 3, 9, 13, 16, 18

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бухгалтерський облік в Україні: Навч. посібник/ Хом'як Р.Л., Лемішовський В.І., Воськало В.І., Мохняк В.С. – Львів: Бухгалтерський центр “Ажур”, 2010. – 440 с.
2. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні. – Дніпропетровськ: ТОВ Баланс-Клуб”, 2009.
3. Давидов Г.М., Шалімова Н.С. Звітність підприємств: Навчальний посібник. – Київ: В-во «Знання», 2010.
4. Дроб'язко С.І. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу [Текст] : навчальний посібник / С. І. Дроб'язко, Т. М. Козир, С. Б. Холод ; ред. П. Й. Атамас. - К. : Центр учбової літератури, 2012. - 416 с.
5. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами : навч. посіб. – К. : ЦУЛ, 2012. – 368 с
6. Загородній А.Г. та ін. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: Навчальний посібник / А.Г. Загородній, І.Й. Яремко, Л.М. Пилипенко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 216 с..
7. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р. № 996 – XIV <http://www.minfin.gov.ua>
8. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. №291. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
9. Крупельницька І.Г. Звітність підприємств: навчальний посібник – К. : ЦУЛ, 2012 – 232 с.
10. Ловінська Л.Г., Свірко С.В., Єфименко Т.І., Канцуров О.О. Фінансовий облік у державному секторі: міжнародний підхід. Навч. посібник. Ч.1.- К.:Аграрна наука, 2009.
11. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Мінфін]: // <http://www.minfin.gov.ua>
12. Національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Мінфін]: // <http://www.minfin.gov.ua>
13. Організація бухгалтерського обліку: [навчальний посібник] / Ю. Д. Чацкіс [та ін.] ; Мін-во освіти і науки України, Донецький нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Ін-т обліку і фінансів, Каф-ра бух. обліку. - К. : Центр учбової літератури, 2011. – 564 с.
14. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Мінфін]: Наказ від 30.11.1999 № 291.// <http://www.minfin.gov.ua>

15. Податковий Кодекс України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

16. Сук Л.К. Організація бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: Каравела, 2011. – 624с.

17. Сук Л.К. Фінансовий облік: навч. посіб. — 2-ге вид., перероб. і доп. / Сук Л.К., Сук П.Л. — К., 2012. — 647 с.

18. Ткаченко Н. М.· Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 6-те вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 982 с.

19. Фінансовий облік 2 : навч. посіб. / [Н.М. Ткаченко, О.В. Борович, І.Л. Цюцяк, А.Л. Цюцяк]; за заг. ред. Н.М. Ткаченко. – К.: Алерта, 2014.– 456 с.

20. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік [Текст] : навч. посіб. / Є. Ю. Шара, О. М. Андрієнко, Л. І. Жидаєва. – К.: ЦУЛ, 2011. – 424 с.

4. АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Аналіз господарської діяльності в управлінні підприємством

Аналіз як спосіб людського мислення та загальнонауковий метод пізнання об'єктивної дійсності. Аналіз господарської діяльності як галузь науки. Зміст та основні риси аналізу господарської діяльності. Місце та роль аналізу господарської діяльності в системі управління підприємством. Значення аналізу господарської діяльності.

Функції аналізу господарської діяльності. Основні завдання аналізу господарської діяльності.

Предмет аналізу господарської діяльності, його об'єкти. Суб'єкти аналізу господарської діяльності. Спеціальні категорії аналізу господарської діяльності.

Поняття показника як спеціальної аналітичної категорії. Класифікація показників, їх характеристика. Поняття фактора в аналізі господарської діяльності. Сутність, природа та джерела виникнення резервів.

Основні принципи аналізу господарської діяльності, їх характеристика.

Література: 1, 7, 8, 11, 14, 18, 19, 20, 22, 23, 28

Тема 2. Метод і прийоми аналізу господарської діяльності

Поняття методу, методики та методології аналізу господарської діяльності. Основні методологічні підходи до аналізу господарської діяльності. Метод аналізу господарської діяльності, його сутність та особливості. Поняття методики аналізу господарської діяльності. Загальна (типова) та часткова (індивідуальна) методики. Основні складові типової методики аналізу господарської діяльності. Класифікація методів аналізу господарської діяльності. Традиційні методи аналізу господарської діяльності. Спеціальні методи аналізу господарської діяльності.

Використання традиційних методів аналізу господарської діяльності. Методи первинної обробки даних в аналізі господарської діяльності. Порівняння в аналізі господарської діяльності. Види порівнянь та особливості їх застосування. Умови та способи забезпечення порівняльності показників: принцип зіставності. Абсолютні, відносні та середні величини в аналізі господарської діяльності. Групування інформації в аналізі господарської діяльності. Динамічні ряди в аналізі господарської діяльності, їх види, призначення, принципи побудови та методи аналізу. Графічний і табличний прийоми в аналізі господарської діяльності. Балансовий (сальдовий) прийом в аналізі господарської

діяльності. Евристичні прийоми в аналізі господарської діяльності, їх загальна характеристика та типи аналітичних завдань, що передбачають застосування евристичних прийомів. Види евристичних прийомів, їх сутність і призначення.

Методи факторного аналізу в аналізі господарської діяльності, сутність, значення, основні категорії. Завдання та види факторного аналізу. Сутність моделювання в аналізі господарської діяльності. Форми і етапи моделювання в аналізі господарської діяльності. Детермінований факторний аналіз. Сутність, умови застосування та значення детермінованого факторного аналізу. Моделі детермінованого факторного аналізу. Моделювання детермінованих факторних систем. Методи детермінованого факторного аналізу. Методи ланцюгових підстановок, абсолютних і відносних різниць. Індексний метод, метод пропорційного поділу, інтегральний метод, методи часткової участі, логарифмування. Стохастичний факторний аналіз. Сутність, умови застосування та значення стохастичного факторного аналізу. Методи стохастичного факторного аналізу, їх поняття, сфера та умови застосування. Моделювання стохастичних факторних систем. Поняття кореляційного зв'язку. Основні етапи кореляційно-регресійного аналізу.

Поняття, загальна характеристика та види економіко-математичних методів. Сутність, значення та особливості застосування в аналізі господарської діяльності окремих економіко-математичних методів: матричних методів, теорії масового обслуговування, теорії ігор, дослідження операцій тощо.

Література: 1, 2, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 27, 28, 29

Тема 3. Види аналізу господарської діяльності, та його інформаційне забезпечення

Ознаки класифікації видів аналізу господарської діяльності. Сутність, завдання та особливості організації внутрішнього і зовнішнього аналізу; оперативного, ретроспективного та перспективного аналізу; галузевого і міжгалузевого аналізу; внутрішньогосподарського та міжгосподарського аналізу; фінансового, управлінського, техніко-економічного (операційного), маркетингового, економіко-статистичного, діагностичного, маржинального та функціонально-вартісного аналізу; економіко-математичного, факторного економічного аналізу.

Організація аналізу господарської діяльності. Технологія аналітичного процесу. Основні етапи аналізу господарської діяльності. Підготовка та планування аналітичної роботи.

Сутність та особливості інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності. Поняття інформації, економічної інформації та системи економічної інформації. Класифікація економічної інформації. Джерела інформації для аналізу господарської діяльності. Вимоги, яким повинна відповідати система економічної інформації. Підготовка інформаційної бази до здійснення аналізу господарської діяльності.

Документальне оформлення результатів аналізу господарської діяльності. Документи, які складають за результатами аналізу. Формування управлінських рішень за результатами аналізу господарської діяльності і контроль їх виконання.

Література: 1, 2, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23,

Тема 4. Маркетинговий аналіз діяльності підприємства

Мета, завдання та джерела інформації аналізу маркетингової діяльності підприємства. Структурно-логічна схема аналізу маркетингової діяльності підприємства. Об'єкти аналізу маркетингової діяльності підприємства. Поняття та основні категорії маркетингової діяльності.

Аналіз попиту на продукцію і формування портфелю замовлень. Оцінка ризику нереалізованої (незатребуваної) продукції.

Аналіз ринку збуту продукції. Аналіз кон'юнктури ринку, показники, які її характеризують. Аналіз конкурентоспроможності продукції. Аналіз цінової політики. Аналіз системи розповсюдження продукції.

Аналіз маркетингової стратегії підприємства. Зовнішні можливості і загрози, сильні і слабкі сторони у SWOT - аналізі.

Література: 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 27, 29

Тема 5. Аналіз виробництва і реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг

Мета, завдання та інформаційне забезпечення аналізу виробництва і реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг. Структурно – логічна схема аналізу виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг). Об'єкти аналізу виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг).

Поняття готової та реалізованої продукції, вимірники, які використовують для їх аналізу. Факторний аналіз зміни реалізованої продукції. Аналіз рівня, динаміки і структури виробництва та реалізації продукції. Показники, що їх характеризують.

Аналіз номенклатури, асортименту та оновлення продукції в розрізі коефіцієнтів.

Аналіз ритмічності виробництва. Оцінка впливу факторів на ритмічність випуску продукції. Аналіз сезонності виробництва. Аналіз якості продукції за узагальнюючими, індивідуальними та непрямими показниками. Аналіз сортності продукції. Аналіз браку продукції.

Аналіз факторів та резервів збільшення виробництва і реалізації продукції.

Література: 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 27, 29

Тема 6. Аналіз забезпеченості та ефективності використання матеріальних ресурсів

Мета, завдання та інформаційне забезпечення аналізу матеріальних ресурсів. Структурно-логічна схема аналізу забезпечення та використання матеріальних ресурсів. Об'єкти аналізу матеріальних ресурсів.

Оцінка стану і динаміки виробничих запасів на підприємстві. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами. Теорія управління запасами в економічному аналізі, її сутність і призначення. Основні етапи формування політики управління запасами на підприємстві. Оцінка виконання плану поставок матеріальних ресурсів (джерела, терміни, види тощо). Класифікація моделей управління запасами. Система управління з фіксованою величиною запасу. Система управління запасами з фіксованим інтервалом часу між поставками. Модель оптимальної партії замовлень. Модель системи управління запасами «Точно за часом», системи «Канбан». Нормування як метод оптимізації матеріальних запасів. Моделі планування матеріальних потреб (запасів). Модель ABC - аналізу. Модель XYZ - аналізу. Системи контролю матеріальних запасів.

Аналіз використання матеріальних ресурсів. Узагальнюючі і часткові показники оцінки ефективності використання матеріальних ресурсів. Аналіз прибутку на одиницю матеріальних витрат. Аналіз матеріаловіддачі та матеріаломісткості продукції. Аналіз показників оцінки інтенсивності використання матеріальних ресурсів.

Аналіз впливу матеріальних ресурсів на обсяг виробництва продукції. Резерви зниження матеріаломісткості продукції за рахунок поліпшення використання матеріалів.

Література: 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 27, 29

Тема 7. Аналіз забезпеченості та ефективності використання трудових ресурсів

Мета, завдання та інформаційне забезпечення аналізу трудових ресурсів. Структурно – логічна схема аналізу забезпечення та використання трудових ресурсів. Об'єкти аналізу трудових ресурсів.

Поняття персоналу, людських ресурсів і трудових ресурсів. Показники, що характеризують чисельність персоналу підприємства. Аналіз складу та структури персоналу. Аналіз руху трудових ресурсів. Аналіз плинності кадрів.

Аналіз використання робочого часу. Показники, які характеризують використання робочого часу.

Аналіз продуктивності праці. Показники оцінки рівня продуктивності праці. Факторний аналіз продуктивності праці. Аналіз трудомісткості продукції. Аналіз мотиваційних систем і витрат на оплату праці: аналіз фонду оплати праці та ефективності його використання. Аналіз впливу трудових ресурсів на обсяг виробництва продукції.

Література: 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 27, 29

Тема 8. Аналіз забезпеченості та ефективності використання основних засобів

Мета, завдання та інформаційне забезпечення аналізу основних засобів. Структурно-логічна схема аналізу забезпечення та використання основних засобів. Об'єкти аналізу основних засобів.

Аналіз складу і структури основних засобів. Оцінка основних засобів за відношенням до виробничого процесу. Аналіз руху основних засобів. Аналіз технічного стану основних засобів. Показники забезпеченості підприємства основними засобами.

Аналіз ефективності використання основних засобів. Показники ефективності використання основних засобів. Факторний аналіз фондівіддачі. Аналіз виробничої потужності. Показники використання виробничих потужностей. Аналіз використання обладнання. Показники використання виробничого обладнання (устаткування). Показники екстенсивного та інтенсивного використання виробничого обладнання.

Аналіз впливу основних засобів на обсяг виробництва. Виявлення резервів збільшення фондівіддачі і рентабельності основних засобів.

Література: 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 27, 29

Тема 9. Аналіз витрат та собівартості продукції (робіт, послуг)

Мета, завдання та інформаційне забезпечення аналізу витрат та собівартості продукції (робіт, послуг). Структурно-логічна схема аналізу витрат та собівартості продукції (робіт, послуг). Об'єкти аналізу витрат та собівартості продукції (робіт, послуг).

Економічна сутність та класифікація витрат залежно від мети аналізу. Аналіз загальної суми витрат підприємства. Аналіз витрат за економічними елементами і статтями калькуляції. Поняття і методика визначення суми постійних і змінних витрат.

Аналіз собівартості окремих видів продукції. Аналіз прямих матеріальних затрат. Факторний аналіз прямих матеріальних затрат. Аналіз прямих витрат на оплату праці. Аналіз інших прямих витрат. Аналіз загальновиробничих витрат. Аналіз витратомісткості продукції. Сутність оперативного аналізу витрат виробництва.

Аналіз витрат на одну гривню продукції. Факторний аналіз рівня витрат на одну гривню продукції.

Визначення резервів зниження собівартості продукції та витрат діяльності підприємства. Зміст та напрями проведення функціонально-вартісного аналізу.

Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30

Тема 10. Аналіз фінансових результатів, прибутку і рентабельності діяльності підприємства

Мета, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів, прибутку і рентабельності діяльності підприємства. Структурно-логічна схема аналізу фінансових результатів, прибутку і рентабельності діяльності підприємства. Об'єкти аналізу фінансових результатів, прибутку і рентабельності діяльності підприємства. Модель формування фінансових результатів діяльності.

Аналіз фінансових результатів за видами діяльності. Аналіз рівня, структури та динаміки фінансового результату. Аналіз якості фінансового результату. Факторний аналіз валового прибутку (збитку). Аналіз формування чистого прибутку. Аналіз використання чистого прибутку підприємства.

Аналіз функціонального зв'язку між витратами, обсягом виробництва (продажу) і прибутком (ВВП - аналіз). Оцінка показників ВВП - аналізу. Поняття та значення операційного (виробничого) левериджу. Оцінка операційно-

го (виробничого) левериджу. Поняття та значення фінансового левериджу. Оцінка фінансового левериджу. Ефект фінансового левериджу та його оцінка.

Поняття та значення рентабельності. Оцінка рентабельності підприємства. Аналіз рентабельності капіталу. Аналіз рентабельності продукції.

Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30

Тема 11. Аналіз і оцінка фінансового стану підприємства

Мета, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану підприємства. Структурно-логічна схема аналізу фінансового стану підприємства. Об'єкти аналізу фінансового стану підприємства. Аналіз стану майна та джерел його утворення. Методика побудови аналітичного балансу, його показники. Аналіз складу, структури та динаміки активів підприємства. Аналіз складу, структури та динаміки пасивів підприємства. Комплексна оцінка майнового стану підприємства.

Сутність і значення фінансової стійкості підприємства. Типи фінансової стійкості та загальні принципи їх оцінки. Оцінювання фінансової стійкості підприємства на основі аналізу співвідношення власного та залученого капіталу. Аналіз фінансової рівноваги між активами та пасивами. Комплексна оцінка фінансової стійкості підприємства на основі системи показників.

Сутність і значення ліквідності і платоспроможності підприємства. Поняття ліквідності балансу. Побудова та аналіз балансу ліквідності. Комплексна оцінка ліквідності і платоспроможності підприємства на основі системи показників. Сутність і значення ділової активності. Аналіз оборотності активів підприємства, дебіторської і кредиторської заборгованості, сукупного та власного капіталу. Аналіз операційного і фінансового циклів. Комплексна оцінка ділової активності на основі системи показників.

Сутність грошового потоку підприємства, класифікація його видів. Основні напрямки аналізу грошових потоків. Аналіз руху грошових коштів на основі звітності. Аналіз інтенсивності та ефективності грошових потоків. Аналіз впливу факторів на зміну кінцевого залишку коштів. Визначення оптимального залишку коштів.

Оцінка ймовірності банкрутства підприємства. Поняття та види банкрутства підприємства. Причини (фактори) виникнення банкрутства. Комплексна діагностика ймовірності банкрутства. Моделі оцінки ймовірності банкрутства та технології їх застосування: модель Альтмана, Спрінгейта, Бівера тощо). Аналіз можливостей відновлення платоспроможності підприємства.

Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30

Тема 12. Інвестиційний аналіз діяльності підприємства

Мета, завдання та інформаційне забезпечення аналізу інвестиційної діяльності. Структурно-логічна схема аналізу інвестиційної діяльності. Об'єкти аналізу інвестиційної діяльності.

Види інвестицій і їх значення. Принципи оцінки показників інвестицій. Сутність інвестиційного проекту. Критерії якості реалізації інвестиційного проекту. Розподіл критеріїв вибору інвестиційних проектів.

Форми здійснення реальних інвестицій. Обґрунтування і методи оцінки економічної ефективності реальних інвестицій. Аналіз ефективності реальних інвестицій.

Форми здійснення фінансових інвестицій. Аналіз та оцінка акцій. Оцінка вартості та дохідності боргових фінансових інструментів.

Методи оцінки показників ефективності інвестицій. Оцінка чистого приведенного доходу. Оцінка ефективності інвестиційного проекту. Оцінка внутрішньої норми дохідності. Характеристика методів простих і складних відсотків. Оцінка строку окупності інвестицій. Аналіз чутливості показників ефективності інвестиційних проектів.

Аналіз формування коштів для фінансування інвестиційної діяльності. Показники аналізу вартості капіталу. Оцінка ризику інвестиційних рішень. Комплексна оцінка інвестиційної привабливості об'єктів.

Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник/І.В. Сіменко, Т.Д. Косової-К.: "Центр учбової літератури", 2013. – 384с.
2. Андрєєва Г.І. Економічний аналіз: навч.-метод. посіб. / Г.І. Андрєєва – К.: Знання, 2008. – 263 с.
3. Антонюк О.П. Економічний аналіз: практикум: навч. посіб., 3-те видання / О.П. Антонюк, Т. М. Ступницька, Н. М. Купріна, І. Є. Подгорна. – К.: Магнолія, 2010. – 320 с.
4. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз. – К.: Центр навч. літ-ри, 2009. – 256 с.
5. Гринів Б.В. Економічний аналіз торговельної діяльності: навч. посіб./ Б.В.Гринів – К.: Центр навч. літ-ри», 2011. – 392 с.
6. Гушко С. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. [Текст] / С. В. Гушко, А.В. Шайкан, Н.П. Шайкан, О.А.Гушко. - Вид. 2-е, перероб. і допов. - Кривий Ріг: Чернявський Д. О., 2011. - 174 с.
7. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз: підручник / Г. І. Кіндрацька, М. С. Білик, А. Г. Загородній. – 3-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008.–487 с.
8. Ковальчук К.Ф Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій.: навчальний посібник. [Текст]/ К.Ф.Ковальчук - К.: Центр учбової літератури, - 2012. - 326с.
9. Козак І. І. Економічний аналіз [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. І. Козак; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. - 2-ге вид. - Л. : ЛРІДУ НАДУ, 2010. - 217 с.
10. Косова Т. Д. Організація і методика економічного аналізу: навч. посібник [Текст] / Т.Д. Косова, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко, І.В. Гречина, Н.Е. Деєва; (за заг. ред проф. Т.Д. Косової) - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 528с.
11. Куліков П.М. Економічний аналіз: навч. посіб. – 3-є вид./ П.М. Куліков, Т.М. Серікова, І.П. Отенко, Є.П. Кожанова. – К.: Третейский суд, 2009.– 344 с.
12. Купалова Г.І. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. / Г.І. Купалова. - К.: Знання, 2008. – 639 с.
13. Митяй О.В. Проектний аналіз: навч. посіб. / О.В. Митяй. – К.: Вид. дім «Професіонал», 2008. – 288 с.
14. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник / Є.В. Мних. – К.: Знання, 2011. – 630с.

15. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: підручник / П.Я. Попович. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 630 с.
16. Приймак В.І. Математичні методи економічного аналізу: навч. посіб. / В.І. Приймак. – К.: Центр навч. літ-ри, 2009. – 296 с.
17. Прокопенко І.Ф. Методика і методологія економічного аналізу: навч. посіб. / І.Ф. Прокопенко, В.І. Ганін. – К.: Центр навч. літ-ри, 2008. – 430 с.
18. Русак Н.А. Анализ хозяйственной деятельности в промышленности: учебник / Н.А. Русак, В.И. Стражев, О.Ф. Мигун и др.; под общ. ред. В.И. Стражева. – 3-е изд. – Минск.: Вышэйш. шк., 2009. – 386 с.
19. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. – 4-е изд., испр. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2008. – 345 с.
20. Серединська В.М. Економічний аналіз: навч. посіб. / В.М. Серединська, О.М.Загородна, Р.В.Федорович. – Тернопіль: Вид-во «Астон», 2010. – 490 с.
21. Сич Є.М. Стратегічний аналіз: навч.-метод. посіб. / Є.М. Сич, М.С. Стасишен, О.В. Пилипенко – К.: Каравела, 2010. – 304 с.
22. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз [Текст]: навч. посібник для студ. вищ. закладів освіти / Н. В. Тарасенко. -ж 4-те вид., стер. - Л.: Новий Світ-2000, 2008. - 344 с.
23. Тринька Л.Я., Іванчук (Липчанська) О.В.Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. – К.: Алерта, 2014. – 768 с.
24. Тринька Л.Я., Липчанська (Іванчук) О.В. Економічний аналіз: навчально-методичний посібник. – К.: Алерта, 2013. – 568 с.
25. Хома І.Б. Фінансовий аналіз: навч. посіб./ І.Б. Хома, Н.І. Андрушко, К.М. Слюсарчик. Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2009.
26. Чернелевський Л.М. Аналіз діяльності підприємств та банківських установ: економічний, фінансово-інвестиційний, стратегічний: підручник / Л.М. Чернелевська, Н.Г. Слободян, О.В. Михайленко. – К.: Хай-Тек Прес, 2009. – 640 с.
27. Черниш С.С. Економічний аналіз: навч. посіб. / С.С. Черниш – К.: Центр навч. літ-ри, 2010. – 256 с.
28. Шеремет А.Д. Теория экономического анализа /А.Д. Шеремет. - М.: ИНФРА-М, 2011. – 352с.
29. Шкарабана С.І. Аналіз господарської діяльності промислового підприємства: зб. задач / за ред. С.І. Шкарабана. – Тернопіль: ТАНГ, 2009. – 79 с.
30. Яценко В. М. Фінансовий аналіз: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. [Текст] / В. М. Яценко, О. М. Шинкаренко, Н. М. Бразілій. - Черкаси: ЧДТУ, 2010. – 267 с.

АУДИТ

Тема 1. Суть, завдання, об'єкти аудиту та організація аудиторської діяльності в Україні

Необхідність виникнення аудиту, як незалежної форми фінансового контролю. Три стадії еволюції аудиту та аудиторських процедур.

Значення і завдання аудиту. Аудит, його суть та види. Зовнішній та внутрішній аудит. Мета, завдання, періодичність, проведення, особливості, ризик і відповідальність. Обов'язковий та ініціативний аудит.

МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту». Етичні принципи професійних бухгалтерів. Застосування принципу професійного скептицизму при плануванні та проведенні аудиторської перевірки.

Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22 квітня 1993 року в редакції від 14.09.2006р. № 140-V (із змінами та доповненнями).

Суб'єкти аудиторської діяльності: аудитори та аудиторські фірми. Сертифікація аудиторів. Умови призупинення чинності та анулювання сертифіката аудитора.

Основні функції та повноваження Аудиторської палати України.

Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності. Суб'єкти аудиторської діяльності в Україні. Умови та порядок створення аудиторської фірми.

Загальні умови проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг. Підстави для проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг. Звіт про результати аудиту.

Права та обов'язки аудиторів та аудиторських фірм. Спеціальні вимоги.

Література: 1, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 30

Тема 2. Планування аудиторської перевірки

Організація та послідовність проведення аудиторської перевірки. Основні етапи аудиторської перевірки.

Попереднє планування аудиторської перевірки. Збір загальних відомостей про клієнта. Прийняття рішення про продовження аудиту та згоду на аудит нового клієнта. Укладання договору про проведення аудиторської перевірки МСА 210 «Узгодження умов виконання завдань з аудиту». З'ясування питання щодо необхідності залучення експертів.

Складання плану, програми аудиторської перевірки та плану-графіку виконання робіт. МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності».

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9,10,11, 12, 14, 15, 19, 20, 27, 28

Тема 3. Аудиторський ризик та суттєвість в аудиті

Поняття інформаційного ризику, його відмінності від підприємницького ризику.

Допустимий аудиторський ризик як суб'єктивно встановлений рівень ризику, який готовий взяти на себе аудитор.

Невід'ємний ризик, його чинники: особливості бізнесу клієнта та галузі економіки, нові урядові рішення, інфляція і інші чинники економічного характеру. Ризик неефективності системи внутрішнього контролю. Оцінка ефективності системи внутрішнього контролю клієнта з точки зору її здатності упереджати, виявляти та виправляти навмисні та ненавмисні викривлення фінансової інформації.

Ризик невиявлення. Ризик невиявлення суттєвих помилок у фінансовій звітності за допомогою аудиторських процедур. Залежність між ризиком контролю, ризиком невиявлення та запланованою кількістю аудиторських доказів.

МСА 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища».

Поняття суттєвості економічної інформації. Кількісні та якісні аспекти суттєвості. Кількісне визначення суттєвості економічної інформації. Встановлення межі суттєвості для фінансової звітності у цілому. Вплив рівня суттєвості виявлених викривлень фінансової інформації на вид та зміст аудиторського висновку. МСА 320 «Суттєвість при плануванні та проведенні аудиту».

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9,10,11, 12, 14, 15, 19, 20, 27, 28, 29, 30

Тема 4. Система внутрішнього контролю на підприємстві

Внутрішній аудит: поняття та призначення. Суб'єкти та об'єкти внутрішнього аудиту. МСА 610 «Використання роботи внутрішніх аудиторів». Характеристика системи внутрішнього контролю.

Основні завдання створення системи внутрішнього контролю.

Середовище внутрішнього контролю.

Процедури контролю як спеціальні перевірки, що виконуються персоналом підприємства.

Основні етапи оцінювання ризику контролю. Документальне оформлення оцінювання системи внутрішнього контролю.

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9,10,11, 12, 13, 14, 15, 19, 20, 25, 27, 28

Тема 5. Аудиторські докази та методи їх отримання

Поняття аудиторських доказів та їх види. МСА 500 «Аудиторські докази». Прямі та непрямі докази. Вимоги до аудиторських доказів: необхідність, обґрунтованість, повнота, достовірність, достатність, своєчасність.

Джерела створення аудиторських доказів. Дані первинного, синтетичного і аналітичного обліку, плани, кошториси, калькуляції, матеріали перевірок і ревізій, матеріали внутрішнього контролю, дані документального і фактичного контролю об'єктів аудиту.

Методи одержання аудиторських доказів. Опитування персоналу підприємства-клієнта. Спостереження. МСА 510 «Перші завдання з аудиту: залишки на початок періоду». Підтвердження. МСА 505 «Зовнішні підтвердження». Документальна перевірка. Використання методів фактичного контролю в аудиті. МСА 501 «Аудиторські докази: додаткові міркування щодо відібраних елементів». МСА 520 «Аналітичні процедури». Аналітичні процедури аудиту.

МСА 530 «Аудиторська вибірка».

Поняття і призначення робочих документів аудитора. Робочі документи щодо планування аудиту, оцінки системи внутрішнього контролю, безпосереднього проведення аудиту, узагальнення результатів аудиту, а також документальна інформація, одержана в ході аудиту від третіх осіб. МСА 230 «Аудиторська документація».

Класифікація робочих документів аудиту: за часом ведення і використання; за способом і джерелами одержання; за характером інформації; за призначенням; за рівнем деталізації; за рівнем стандартизації; за формою представлення; за тенденцією складання.

Методика складання робочих документів аудитора. Постійний, поточний та остаточний файли робочих документів.

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9,10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 25, 27, 28, 29, 30

Тема 6. Аудит стану обліку грошових, розрахункових та кредитних операцій

Завдання, об'єкти та джерела інформації для проведення аудиту стану обліку грошових коштів та безготівкових операцій. Послідовність аудиту стану обліку грошових, розрахункових та кредитних операцій.

Аудит забезпечення збереженості касової готівки. Перевірка правильності та своєчасності ведення записів в касовій книзі та реєстрах аналітичного та синтетичного обліку. Аудит дотримання касової дисципліни та вимог чинного законодавства зі здійснення касових операцій.

Завдання та послідовність аудиту, джерела інформації для проведення

аудиту стану обліку розрахункових та кредитних операцій. Перевірка достовірності, законності та доцільності операцій на рахунках в банках. Зміст та порядок здійснення аудиту стану обліку депозитних та інших банківських операцій.

Організація та методи аудиту стану обліку кредитних операцій. Перевірка одержання, цільового використання та своєчасності повернення короткотермінових і довготермінових позик та їх забезпеченості.

Література: 1, 4, 6, 12, 14, 15, 16, 17, 20

Тема 7. Аудит основних засобів та нематеріальних актів

Мета, завдання, джерела інформації та послідовність аудиту з основними засобами та нематеріальними активами. Аудит збереження майна господарюючих суб'єктів. Перевірка своєчасності оприбуткування, надходження та закріплення майна за відповідальними особами. Аудит операцій переміщення, ліквідації, реалізації та іншого вибуття основних засобів. Аудит правильності та своєчасності здійснення амортизаційних відрахувань відповідно до податкового законодавства.

Аудит оренди основних засобів, в тому числі довготермінової, у орендаря та орендодавця. Перевірка правильності використання орендованих засобів та основних засобів, зданих в оренду.

Аудит переоцінки основних засобів. Аудит витрат на утримання основних засобів. Аудит надходження і створення нематеріальних активів. Шляхи перевірки науково-дослідних і конструкторських робіт. Аудит порядку нарахування зносу (амортизації) нематеріальних активів. Аудит списання, реалізації та іншого вибуття нематеріальних активів.

Література: 1, 4, 6, 12, 14, 15, 16, 17, 20

Тема 8. Аудит виробничих запасів

Мета, завдання, джерела інформації та послідовність аудиту операцій з виробничими запасами. Аудит надходження товарно-матеріальних цінностей. Накладні (заготівельно-складські) витрати та перевірка порядку їх розподілу.

Аудит зберігання та схоронності виробничих запасів. Перевірка своєчасності оприбуткування та закріплення активів за матеріально відповідальними особами. Аудит використання виробничих запасів. Аудит реалізації і іншого вибуття товарно-матеріальних цінностей.

Аудит переоцінки виробничих запасів. Інвентаризація виробничих запасів та відображення в обліку результатів інвентаризації. Аудит товарно-

матеріальних цінностей в дорозі та невідфактурованих поставок. Особливості аудиту малоцінних і швидкозношуваних предметів.

Література: 1, 4, 6, 12, 14, 15, 16, 17, 20

Тема 9. Аудит використання трудових ресурсів та фонду оплати праці

Об'єкти і послідовність проведення аудиту. Джерела інформації і нормативні документи для проведення аудиту.

Аудит використання трудових ресурсів; структура і штати робітників підприємства, доцільність їх побудови, дотримання штатної дисципліни, використання робочого часу, плинність кадрів, продуктивність праці, виконання норм виробітку і витрачання робочого часу.

Аудит правильності і законності нарахування основної і додаткової оплати праці, грошових виплат і заохочень, дивідендів, натуральної оплати праці.

Перевірка правильності застосування чинних положень з преміювання працівників. Аудит стану розрахунків (аналітичного і синтетичного обліку) з оплати праці. Аудит законності і своєчасності утримань з оплати праці працівників.

Проведення перевірки законності надання відпусток працівникам підприємства, дотримання кодексів законів про оплату праці.

Література: 1, 4, 6, 12, 13, 15, 16, 17, 20

Тема 10. Аудит витрат на виробництво, реалізації готової продукції

Завдання, послідовність та джерела інформації для здійснення аудиту. Аудит виробничої собівартості продукції (робіт, послуг). Аудит витрат, пов'язаних з операційною діяльністю, які не включаються до собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг); адміністративні витрати; витрати на збут; інші операційні витрати.

Аудит витрат на інвестиційну та фінансову діяльність. Аудит витрат на виробництво за елементами витрат і статтями калькуляції. Аудит дотримання витрачання сировини, матеріалів, електроенергії на виробництво продукції відповідно до фактичного випуску.

Перевірка наявності і змісту договорів, контрактів та угод на реалізацію продукції, робіт і послуг. Аудит реалізації продукції працівникам підприємства, на колгоспних ринках, дитячим дошкільним закладам, на громадське хар-

чування тощо. Аудит операцій відвантаження продукції та її реалізації за обсягом, асортиментом і якістю.

Аудит характеру, причин і термінів утворення та правильності відображення в бухгалтерській звітності дебіторської та кредиторської заборгованості. Аудит відображення доходів іншої операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Література: 1, 4, 6, 12, 14, 15, 16, 17, 20

Тема 11. Аудит фінансових результатів, розподілу та використання прибутку

Завдання, послідовність та джерела інформації для здійснення аудиту.

Перевірка правильності визначення фінансових результатів від всіх видів діяльності.

Аудит формування фінансових результатів від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг. Аудит формування фінансових результатів іншої операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Аудит визначення прибутку до оподаткування. Аудит використання прибутку, що підлягає розподілу. Аудит формування резервів. Аудит інвестицій. Значення і завдання аудиту інвестицій. Особливості аудиту фінансових, інноваційних та реальних (прямих) інвестицій.

Критерії ефективності інвестицій. Визначення ризику інвестицій та “внутрішньої норми прибутку” під час інвестування. Аналіз інфляційного фактора. Оцінка зовнішнього емітентного середовища (фондова біржа, ринок цінних паперів, тощо).

Аудит капітальних вкладень (капітального будівництва, придбання і виготовлення основних засобів, закладання і вирощування багаторічних насаджень тощо).

Аудит джерел фінансування капітальних вкладень. Перевірка обґрунтованості інноваційної політики підприємства. Оцінка ефективності інновації.

Література: 1, 4, 6, 13, 14, 15, 16, 17, 20

Тема 12. Аудит фінансового стану суб'єктів господарювання

Джерела аудиту фінансового стану підприємства. Використання методики експрес-аналізу для економічного читання фінансової звітності аудиторами. Аудит майнового стану підприємства. Аудит фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності підприємств. Аудиторська оцінка фінансово-економічного потенціалу підприємства та ефективності його використання.

МСА 570 «Безперервність».

Література: 1, 4, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20

Тема 13. Узагальнення результатів аудиту, формулювання думки та надання Звіту незалежного аудитора

Огляд подальших подій. Напрями діагностики безперервності діяльності підприємств-клієнтів. Структура звіту незалежного аудитора щодо фінансової звітності. Чинники впливу на висловлення професійної думки незалежним аудитором. Формулювання думки у звіті незалежного аудитора щодо фінансової звітності. Модифікація думки у звіті незалежного аудитора. Звіт незалежного аудитора при виконанні завдань щодо спеціалізованих сфер. МСА 700 «Формування думки та надання звіту щодо фінансової звітності». МСА 800 «Особливі міркування – аудити фінансової звітності, складеної відповідно до концептуальних основ спеціального призначення».

Література: 1, 4, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аудит: [підручник] / За ред. О.А. Петрик. – К. : КНЕУ, 2015. – 498 с.
2. Аудит. (Основи державного незалежного професійного та внутрішнього аудиту) / За ред. проф. Немченко В.В., Редько О.Ю.: підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 540с.
3. Аудит : [навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни] / Л.В. Дікань, Н.Ф. Чечетова, Ю.О. Голуб, О.О. Вороніна.-Х: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 276с.
4. Аудит: [навч. посібник] / Труш В.Є., Пінчук Т.А., Шрам Т.В. – Херсон, ХНТУ, 2011. – 235с.
5. Безуглова Т.Г., Усик Н.С. Організація і методика аудиту: [навч. посіб. для дистанц. навч.] / Т.Г. Безуглова, Н.С. Усик / Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини „Україна”. Інститут дистанційного навчання. – К.: Університет „Україна”, 2007. – 371 с.
6. Гончарук Я.А. Аудит: [навч. посіб.] / Я.А. Гончарук, В.С. Рудницький– 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 443 с.
7. Гордієнко Н.І. Аудит, методика і організація: [навчальний посібник у 2 частинах]. Частина 1/ Н.І. Гордієнко, О.В. Харламова, М.Ю. Карпенко – Харків: ХНАМГ, 2007. – 163 с.

8. Дорош Н.І. Аудит : теорія і практика : [моногр.] / Н. І. Дорош. – К. : Знання, 2006. – 495 с.
9. Дмитренко І.М. Аудит (за міжнародними стандартами): [навч. посібник з грифом МОНУ] / І.М. Дмитренко. – К: Кондор-Видавництво, 2013. – 398с.
10. Дмитренко І.М. Концепція розвитку аудиту корпоративних систем: [монографія] / І.М. Дмитренко. – К. : Кондор-Видавництво, 2013. – 364с.
11. Дмитренко І.М. Аудит: діагностика безперервності діяльності підприємств: [монографія] / І.М. Дмитренко, І.М. Белоусова. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2010. – 320с.
12. Дмитренко І.М. Система внутрішньокорпоративного контролю: передумови запровадження та чинники ефективності / І. М. Дмитренко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2014. – № 5. – С.41–51.
13. Закон України “Про аудиторську діяльність”. Затверджено постановою Верховної Ради України від 22 квітня 1993 р.(зі змінами та доповненнями від 14.09.2006 року № 140-V). Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/>
14. Івахненков С.В. Інформаційні технології аудиту та внутрішньогосподарського контролю в контексті світової інтеграції: Монографія/ С.В. Івахненков – Житомир: ПП “Рута”, 2010. – 432 с.
15. Ільїна С.Б. Основи аудиту: Навчально-практичний посібник/ С.Б. Ільїна – К.: Кондор. – 2006. – 378 с.
16. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту: Підруч./ Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча – К.: Каравела, 2009. – 544 с.
17. Миронова О. Аудиторська діяльність: організація системи внутрішнього контролю якості.-Х.:Фактор,2009.-352 с.
18. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг - Режим доступу: <http://apu.com.ua>
19. Мултановська Т. Аудит у схемах і таблицях / Т. Мултановська, М. Горяєва. - Харків: Фактор, 2009. - 336 с.
20. Никонович М.О. Організація і методика аудиту: Навч. посіб./ М.О. Никонович, К.О. Редько, О.А. Юр’єва / Київський національний торговельно-економічний ун-т. – К.: КНТЕУ, 2006. – 471 с.
21. Огічук М.Ф., Новіков І.Т., Рагуліна І.І. Аудит: організація і методика: Навч. посібник. 2-ге вид.,перероб. і допов. – К.: Алерта, 2012. – 664 с.
22. Пантелеєв В. Словник бухгалтера та аудитора / В. Пантелеєв - Х. : Фактор, 2009. – 338с.
23. Пантелеєв В.П. Аудит. Навчальний посібник.-К.: Видавничий дім «Професіонал», 2008. - 400 с

24. Петрик О.А. Організація та методика аудиту підприємницької діяльності: Навч. посіб./ О.А. Петрик, В.Я. Савченко, Д.Є. Свідерський / За заг. ред. О.А. Петрик. – К.: КНЕУ, 2008. – 472 с.

25. Положення про постійне обов'язкове удосконалення професійних знань аудиторів України. Режим доступу: <http://apu.com.ua/udoskonalennya-profesijnikh-znan-auditoriv-ukrajini>.

26. Положення про Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності. Режим доступу: <http://apu.com.ua>

27. Положення про сертифікацію аудиторів (зі змінами, внесеними рішенням АПУ від 31.01.2013 р.). Режим доступу: <http://apu.com.ua>

28. Про аудиторську діяльність : Закон України від 22.04.1993 р. № 3125-ХІІ, із змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3125-12>.

29. Про затвердження Положення про зовнішні перевірки системи контролю якості аудиторських послуг. Рішення АПУ № 231/12 від 26.05. 2011 р.

30. Програма підготовки до здачі кваліфікаційного екзамену для отримання сертифікату аудитора України. Режим доступу: <http://apu.com.ua/sertifikatsiya>.

31. Пшенична А.Ж. Аудит: [навч. посіб.] / А.Ж. Пшенична – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 320 с.

32. Усач Б.Ф. Аудит: [навч. посіб.] / Б. Ф. Усач – 4-е вид., перероб., і доп. – К.: Знання, 2007. – 231 с.

33. Утенкова К. О. Аудит: [навчальний посібник.] – К.: Алерта, 2011. – 408 с.

34. Янчева Л.М. Аудит: [навч. посіб. для студентів, викладачів ВНЗ]. Рекомендовано МОН / Л.М. Янчева, З.О. Макеєва. – К., 2009. – 335 с.